

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Czajkowski (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik (sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie ze skargi pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej J. P.
na uchwałę Nr (...) /2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 marca 2020 r.
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 kwietnia 2020 r.,

odrzuca skargę

UZASADNIENIE

Uchwałą nr (...) /2020 z 30 marca 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: PKW) postanowiła odmówić rejestracji kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej J. P. (dalej: Kandydat) w wyborach na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. z powodu niedołączenia do zgłoszenia wykazu co najmniej 100.000 obywateli popierających zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu wskazano, że pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej J. P. M. G. (dalej: Pełnomocnik) nie dołączył wykazu podpisów co najmniej 100.000 obywateli popierających zgłoszenie, ale jedynie 11.365 obywateli.

Pismem z dnia 1 kwietnia 2020 r. Pełnomocnik złożył skargę na uchwałę PKW z wnioskiem, iż w aktualnej sytuacji na pewno bierne i czynne prawo

wyborcze będzie naruszone jeśli Kandydat nie będzie dopuszczony do wyborów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W swoim piśmie podkreślał brak możliwości zbierania podpisów poparcia wymaganych do zgłoszenia Kandydata z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego.

W dniu 7 kwietnia 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza złożyła odpowiedź na skargę. W uzasadnieniu podkreślono, że w związku z niedołączeniem co najmniej 100.000 podpisów obywateli posiadających prawo wybierania do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie Kandydata nie spełniało wymogu art. 127 § 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 296, 303 § 1 pkt 3 i art. 304 § 2 pkt 3 Kodeksu wyborczego i dlatego odmówiono jego zarejestrowania. Ostatecznie Państwowa Komisja Wyborcza wносиła o odrzucenie albo oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżona w sprawie uchwała Państwowej Komisji Wyborczej nr (...)/2020 została podana do publicznej wiadomości w dniu 30 marca 2020 r. Skarga wpłynęła do Sądu Najwyższego w dniu 6 kwietnia 2020 r. (prezentata). Zgodnie z art. 304 § 6 Kodeksu wyborczego pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie rejestracji kandydata. Skargę wnosi się w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia o odmowie rejestracji kandydata. Na kanwie powyższego powstaje zagadnienie jak rozumieć zwrot „w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia”, a w szczególności jak liczyć owe „dwa dni”.

Artykuł 9 Kodeksu wyborczego, w sposób generalny względem całego aktu prawnego i w sposób autonomiczny wobec pozostałych procedur odwoławczych znanych z innych aktów prawnych, określił sposób liczenia terminów w prawie wyborczym.

Zgodnie z art. 304 § 6 Kodeksu wyborczego, początek biegu dwudniowego terminu rozpoczyna się od daty podania uchwały do publicznej wiadomości. Z kolei z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego wynika, że przez upływ terminu do wniesienia skargi rozumienie się dzień złożenia skargi w sądzie. Regułę tę doprecyzowuje § 2 i

§ 3 art. 9 Kodeksu wyborczego. Pierwszy z nich przewiduje przesunięcie terminu wykonania czynności przypadającego na sobotę albo dzień ustawowo wolny od pracy na pierwszy roboczy dzień po tym dniu. Drugi formułuje zasadę, że czynności (w tym skargi) są dokonywane w godzinach urzędowania sądów albo innych organów. Oznacza to, że jeśli bieg 2-dniowego terminu rozpoczął się danego dnia (w którym podano uchwałę do publicznej wiadomości), to strona przez kolejne dwa dni może złożyć skargę, z zastrzeżeniem, że dotrze ona do sądu najdalej za dwa dni jeszcze w godzinach urzędowania. Jest tak dlatego, że „dzień złożenia skargi w sądzie” w rozumieniu art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego znaczy tyle co „dokonanie czynności (wniesienie skargi) w godzinach urzędowania sądu” z art. 9 § 3 Kodeksu wyborczego. Żadna z jednostek redakcyjnych art. 304 Kodeksu wyborczego nie zawiera zastrzeżenia, że nadanie we wskazanym terminie dokumentu zawierającego treść skargi w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego, tak jak to czynią w odniesieniu do protestów wyborczych art. 241 § 1 czy art. 321 § 1 Kodeksu wyborczego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 lutego 2016 r., III SW 2/16; z 11 kwietnia 2014 r., III SW 3/14; z 26 marca 2020 r., I NSW 14/20).

Wynika z tego, że termin 2 dni z art. 304 § 6 Kodeksu wyborczego mógł być zrealizowany przez Pełnomocnika do godziny 16:00 w dniu 1 kwietnia 2020 r. (Sąd Najwyższy urzęduje w godzinach od 8 do 16 w dniach od poniedziałku do piątku). Staje się to zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że skoro podanie uchwały do publicznej wiadomości nastąpiło w dniu w dniu 30 marca 2020 r., to dwa dni na wniesienie skargi obejmowały: 31 marca i 1 kwietnia 2020 r. Pełnomocnik miał prawo, zgodnie z art. 9 § 3 Kodeksu wyborczego, skutecznie złożyć skargę w Sądzie Najwyższym w godzinach urzędowania, czyli najdalej do godziny 16:00 w dniu 1 kwietnia 2020 r. Oznacza to, że wniesienie skargi w dniu 6 kwietnia 2020 r. jest spóźnione, a co za tym idzie odniesienie do zarzutów merytorycznych bezprzedmiotowe.

Reasumując, należało orzec o odrzuceniu skargi na podstawie art. 304 § 7 Kodeksu wyborczego w związku z art. 516 k.p.c.

